

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „МАНУЕЛНА ТЕРАПИЈА И МОБИЛИЗАЦИЈА
НА ПЕРИФЕРНИ ЗГЛОБОВИ“ ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. Д-Р ЛЕЈЛА
КРАЈЦИКОВА, ВИШ ПРЕДАВАЧ Д-Р ЛЕНЧЕ НИКОЛОВСКА, АСС. М-Р
ТОШЕ КРСТЕВ, АСС. М-Р ДАНЧЕ ВАСИЛЕВА И М-Р ТАМАРА СТРАТОРСКА,
ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.2502-278/17 од 129. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 5 ноември 2014 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Ѓорге Зафировски, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- проф. д-р Иван Топузов, Југозападен универзитет „Неофит Рилски“, Благоевград, Р. Бугарија,

за изготвување на извештај - рецензија на приложениот ракопис „Мануелна терапија и мобилизација на периферни зглобови“ од проф. д-р Лејла Крајцикова, виш предавач д-р Ленче Николовска, асс. м-р Тоше Крстев, асс. м-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска, наменет за студентите од прв циклус на студиската програма Физиотерапевти на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниот

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот „Мануелна терапија и мобилизација на периферни зглобови“ се состои од 106 страници и содржи 50 слики. Истиот е конципиран во 13 поглавја, етаблирани едно по друго, согласно со Наставниот план и програма приложен на почетокот од академската година. Ракописот е наменет за студентите на студиската програма Физиотерапевти на Факултетот за медицински науки. Студентите овој ракопис ќе го користат во шестиот семестар по предметот Мануелна терапија и мобилизација на зглобови, кој се слуша со неделен фонд на часови 2+2+1. Имајќи предвид дека мануелната терапија е основниот практичен дел на сите физиотерапевтски и рехабилитациски процедури овој материјал нуди можност студентите полесно да ги совладаат термините од областа на кинезитерапијата и мануелната медицина и истите да ги применат во нивната понатамошна пракса.

Содржините се конципирани како тематски целини, зачуван е принципот на постапност при елаборирање на одредени стручни термини, темите се јасно обработени и илустрирани со примери и слики што овозможува системско совладување на основните принципи и постулати. Секое поглавје е обработено со сериозно внимание, со бројни релевантни слики кои овозможуваат поедноставно и поцелосно разбирање на содржината.

Ракописот започнува со **првото поглавје** во чиј воведен дел се дефинирани предметот, објектот значењето и принципите на мануелната терапија, како и нејзиното место во процесот на рехабилитација и здравствена заштита.

Во **второто поглавје** се презентирани механизмите на настанување на функционалните блокади, нивната локализација и значење како рефлекторен феномен.

Во **третото поглавје** авторите се надоврзуваат на процесите објаснети во второто, со акцентирање овој пат на дијагностиката и различните начини на испитување на блокадите.

Во **четвртото и петтото поглавје** авторите даваат приказ на различните видови на функционалните блокади и клиничката слика која ја манифестираат, како и индикациите и контраиндикациите за примена на мануелна терапија.

Шестото и седмото поглавје се осврнуваат на постапката на примена на мануелно-мобилизациони техники, како и техники и мерки за превенција од зглобни блокади.

Во **осмото поглавје** се прикажани различните мануелни техники со појаснување на целните ткива и механизам на дејство, нивната класификација според начинот на исполнување, индикациите и контраиндикациите за секоја од нив.

Во **деветтото и десеттото поглавје** авторите ја појаснуваат разликата помеѓу мобилизационите и манипулационите техники, нивните предности, недостатоци, индикации и контраиндикации.

Единаесеттото поглавје е посветено на објаснување на мобилизационите техники и методи за меките ткива, начинот на дејство, различните форми и услови за нивна примена.

Дванаесеттото и тринаесеттото поглавје претставуваат своевиден атлас на мануелно мобилизационите техники каде што се прикажани во детали постапките на примена кај секој зглоб посебно. Во 12. поглавје се прикажани техниките за зглобовите на ‘рбетниот столб, а во 13. за периферните зглобови.

Ракописот е напишан на ниво кое може да биде усвоено и апсорбирано од страна на редовните и вонредните студенти, но и на сите останати лица кои имаат потреба од доедукација од оваа област. Материјалот е пишуван на литературен македонски јазик и истиот можат да го користат и останатите студенти при Универзитетот „Гоце Делчев“ кои изучуваат слична или иста област.

Ракописот „Мануелна терапија и мобилизација на периферни зглобови“, според обемот и содржина, како и според бројот на часови предвидени за горенаведениот предмети ги задоволува критериумите и е според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

ЗАКЛУЧОК

Од досега наведеното, Комисијата во горенаведениот состав констатира дека ракописот Мануелна терапија и мобилизација на периферни зглобови од проф. д-р Лејла Крајчикова, виш предавач д-р Ленче Николовска, асс. м-р Тоше Крстев, асс. м-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска, наменет за студентите запишани на студиската програма Физиотерапевти при Факултетот за медицински науки е конципиран по однапред утврден наставен план и програма.

Авторите прецизно ги опишуваат принципите за примена на мануелно мобилизационите техники, нивната класификација, механизам на дејство и правила за примена при лекување на одредени патофизиолошки и функционални промени на локомоторниот апарат и на организмот во целина. Ракописот нуди можност студентите да се запознаат со начините за практично спроведување на мануелна терапија.

Целокупното знаење и вештини кои ќе ги стекнат студентите од овој ракопис, можат да бидат имплементирани во останатите гранки на кинезитерапијата и медицинската рехабилитација.

На крајот, Комисијата има посебна чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да го прифати позитивно рецензираниот ракопис „Мануелна терапија и мобилизација на периферни зглобови“ од авторите проф. д-р Лејла Крајчикова, виш предавач д-р Ленче Николовска, асс. м-р Тоше Крстев, асс. м-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Ѓорге Зафировски, с.р.
Проф. д-р Иван Топузов, с.р.